

► Kansen Creëren Karakter Behouden



Zoeterwoude op z'n best.
Verkiezingsprogramma 2026-2030



Inhoudsopgave

Woord van de lijsttrekker	3
1. Zorgvuldig omgaan met gemeentegeld	4
2. Een dorp waar het fijn leven is	6
2.1 Waar je fijn en betaalbaar kunt wonen	6
2.2 Groene leefbare wijken vol slimme en duurzame oplossingen	7
3. Een bloeiende lokale economie	9
3.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen	9
3.2 Waar Zoeterwoude bruist en verbonden is	10
4. Een veilig dorp	12
4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen	12
4.2 Verkeersveiligheid in Zoeterwoude	13
5. Zorg, ontwikkeling en gezondheid voor jong en oud	15
5.1 Kinderen en jongeren krijgen ruimte om op te groeien en te leren	15
5.2 Gezondheid, sport en bewegen voor iedereen	16
5.3 Met liefdevolle (ouderen)zorg, dichtbij huis	17
6. Nieuwkomers	19
6.1 Statushouders	19
6.2 Asielzoekers	19
6.3 Oekraïners	20
7. Een dorp dat klaar staat voor Zoeterwoudenaars	21
7.1 Een moderne en toegankelijke gemeente	21
7.2 Wel samenwerking, geen fusie	22
Slotwoord	23

Woord van de lijsttrekker

Beste Zoeterwoudenaren,

Kansen creëren, karakter behouden. Dat is de kern van waar wij als VVD Zoeterwoude voor staan. In dit programma leest u hoe we bouwen aan een toekomstbestendig Zoeterwoude, terwijl we beschermen wat onze gemeente zo bijzonder maakt. Dat is voor ons: Zoeterwoude op z'n best.

Zoeterwoude is een dorp waar we trots op mogen zijn. Groene en weidse polders, sterke verenigingen, betrokken inwoners, een rijke historie en ondernemende bedrijven. Een plek waar we elkaar nog groeten op straat en waar je weet wie je buurman of buurvrouw is. Zo willen we ons dorp behouden.

In de afgelopen vier jaar hebben we als coalitiepartij het verschil gemaakt. We namen verantwoordelijkheid, kregen zaken voor elkaar en werkten op een nuchtere en opbouwende manier samen met inwoners, het college en andere partijen. Met die ervaring en resultaten bouwen we graag verder.

Er liggen grote uitdagingen op ons pad. In 2026 krijgen alle gemeenten minder geld van de Rijksoverheid. Dit wordt ook wel het 'ravijnjaar' genoemd. Dat vraagt om financieel verstandige keuzes. Om de voorzieningen te behouden die Zoeterwoude zo leefbaar maken, zonder onze lasten onnodig te verhogen.

Tegelijkertijd groeit de druk op de woningmarkt. Zoeterwoudenaren verdienen een passende woning in hun eigen gemeente. In de afgelopen jaren hebben we als gemeente al volop gebouwd, maar de vraag blijft hoog. Daarom kiezen wij voor tempo in bouwen en slimme woonoplossingen, zonder het dorpse karakter van Zoeterwoude uit het oog te verliezen.

Als VVD Zoeterwoude willen we uitdagingen nuchter en daadkrachtig aanpakken. We maken werk van het verlichten van de druk op de woningmarkt, met ruimte voor starters, senioren, of zoals wij liever zeggen: vitalo's, en betaalbare sociale huur. We investeren in veiligheid, in verkeersveiligheid en in de leefbaarheid van onze wijken. We kiezen voor slimme en duurzame oplossingen, maar met oog voor betaalbaarheid en keuzevrijheid voor inwoners. En we blijven als gemeente dichtbij. Geen onnodige regels, maar ruimte voor initiatieven van inwoners en ondernemers. Flexibele en bereikbare dienstverlening vinden we belangrijk.

Wij kiezen voor een zelfstandig Zoeterwoude. Bestuur hoort dichtbij te staan, met een raad die de mensen en buurten kent. Fusie is voor ons uitgesloten.

In dit programma leest u hoe we kansen willen creëren voor morgen, terwijl we vasthouden aan wat Zoeterwoude zo bijzonder maakt. Ik nodig u van harte uit om met ons in gesprek te gaan, zodat we samen Zoeterwoude op z'n best houden.

Op 18 maart mag u uw stem uitbrengen. Ik hoop op uw vertrouwen en steun.

Namens de VVD Zoeterwoude,

Kitty de Lange
Lijsttrekker VVD Zoeterwoude

1. Zorgvuldig omgaan met gemeentegeld

Verstandig financieel beleid is de sleutel tot een zelfstandig Zoeterwoude.

Vanaf 2026 krijgt Zoeterwoude fors minder geld van het Rijk, het zogenoemde 'ravijnjaar'. Zonder ingrijpen zouden de tekorten fors oplopen en raken aan de kern van ons lokale bestuur: woningbouw, jeugdzorg en het onderhoud van onze openbare ruimte. Daarom hebben we afgelopen bestuursperiode op tijd actie ondernomen. Met 32 bezuinigingsmaatregelen is € 1,58 miljoen per jaar bespaard, zorgvuldig gekozen zodat inwoners er zo min mogelijk van merken. Een goed voorbeeld is het maaibudget, dat door een gunstige aanbesteding met € 58.000 per jaar kon worden verlaagd, zonder dat de kwaliteit van het onderhoud achteruit gaat. Daarmee zijn de problemen voor 2026 en 2027 voorlopig opgelost.

Maar er ligt een nieuwe uitdaging: vanaf 2028 dreigt opnieuw een tekort, vooral door stijgende investeringslasten en een lagere uitkering uit het gemeentefonds. In het slechtste geval loopt dit op tot € 1,83 miljoen in 2034. Daarom blijven we kritisch op grote uitgaven. Zo vonden wij het oorspronkelijke investeringsniveau van ruim € 33 miljoen onverantwoord, want dit is ongeveer gelijk aan onze jaarlijkse begroting. Op ons aandringen is dat verlaagd naar € 27,5 miljoen. Een verbetering, maar nog niet genoeg. Ook onze samenwerkingspartners hebben, waar mogelijk, hun bijdrage geleverd aan het op orde houden van de financiën. In de gemeentelijke plannen is een richtlijn opgenomen van 6% besparing per partner, gebaseerd op onderzoek van een regionale werkgroep. Die lijn willen we vasthouden: verantwoord omgaan met geld, met oog voor maatschappelijk belang.

Zo houden we ruimte voor wat echt telt: betaalbare woonlasten, goede voorzieningen en een gezond financieel fundament voor Zoeterwoude op z'n best.

Daarbij richten we ons op de volgende speerpunten:

- ▶ **Investerings moeten passen bij wat Zoeterwoude aankan.** We blijven erop letten dat investeringen realistisch zijn en niet groter dan onze financiële mogelijkheden.
- ▶ **Betaalbare woonlasten.** We doen er alles aan om de woonlasten voor inwoners betaalbaar te houden, ook in financieel uitdagende tijden.
- ▶ **Werken naar kostendekkende dienstverlening.** De gemeentelijke leges baseren we op de daadwerkelijke kosten. Wij zijn van mening dat dit kostendekkend moet zijn. Dat geldt ook voor de afvalstoffenheffing: die moet volledig kostendekkend worden. De vervuiler betaalt. Lukt het niet om de kosten omlaag te brengen, dan zal een aanpassing van de heffing nodig zijn, onderbouwd en zorgvuldig gecommuniceerd.
- ▶ **Transparantie.** Transparant blijven over uitgaven en resultaten.
- ▶ **Focus op kerntaken.** De gemeente moet wettelijke taken optimaal uitvoeren. Dit betekent snelle vergunningverlening, woningbouwontwikkeling, zorg voor kwetsbaren en een veilige leefomgeving.
- ▶ **Goede voorzieningen.** Voorzieningen zoals sport en ontmoeting zijn van grote waarde voor de leefbaarheid van Zoeterwoude. Ook in financieel uitdagende tijden willen we daar ruimte voor houden.
- ▶ **Efficiënt gebruik van subsidies.** Zoveel mogelijk gebruik maken van subsidies en toegekende subsidies zo efficiënt mogelijk inzetten.

- ▶ **Digitale weerbaarheid vergroten.** Samenwerking met andere gemeenten helpt schaarse ICT-kennis optimaal te benutten en vermindert de kans op uitval van systemen.
- ▶ **Samenwerken in gemeenschappelijke regelingen.** Gemeenten hoeven niet het wiel opnieuw uit te vinden. Samenwerken op gebieden zoals bereikbaarheid, sociaal domein, belastingen en woningbouw verlaagt kosten en verhoogt de efficiëntie.
- ▶ **Beperken van procedures en juridische kosten.** Door samen te werken en participatie aan de voorkant serieus te nemen, voorkomen we onnodige juridische kosten en ingewikkelde procedures.
- ▶ **Jaarlijks kritisch op de uitgaven.** Elk jaar bekijken we waar het geld naartoe gaat, en of dat doelmatig is. We vragen de rekenkamer daarbij om hulp. We willen daarbij in ieder geval kijken naar de externe inhuur- en adviesbureaus, maar ook naar de totale loonkosten van de organisatie. Zo houden we grip op de omvang en de inzet van ons ambtelijk apparaat.

2. Een dorp waar het fijn leven is

2.1 Waar je fijn en betaalbaar kunt wonen

Een huis is meer dan een dak boven je hoofd. Het is de plek waar je je veilig voelt, je leven opbouwt, werkt, vrienden ontvangt en tot rust komt. Voor veel mensen is een betaalbare woning steeds moeilijker te vinden, ook in Zoeterwoude. De druk op de woningmarkt blijft hoog, en dat vraagt om slimme en haalbare oplossingen.

Op de Rijndijk is de afgelopen periode veel gebouwd. Dat was nodig, maar bouwen alleen is niet genoeg. We willen ook beter gebruik maken van wat er al is: door bestaande bebouwing slimmer en flexibeler in te zetten, en te kijken waar we kleinschalig kunnen uitbreiden zonder het dorpse karakter te verliezen. We creëren kansen op passende woningen door maatwerk, doorstroming en nieuwe woonvormen. Zo werken we aan betaalbare, passende woonruimte voor starters, gezinnen en vitalo's, verspreid over alle kernen van Zoeterwoude.

Dat doen we door:

- ▶ **Verder te kijken dan alleen nieuwbouw.** Door bestaande gebouwen slim en flexibel te benutten, zoals het ombouwen van kantoren tot woningen, het realiseren van knarrenhoven, kangoeroewoningen of meergeneratiewoningen, kunnen we sneller inspelen op de vraag. Ook agrariërs die hun bedrijfsfunctie willen omzetten naar wonen, verdienen daarbij ondersteuning. Waar het kan, maken we ruimte voor kleinschalige uitbreiding, aansluitend op de bestaande lintbebouwing of in de vorm van “een straatje erbij”. Zo bouwen we aan een gevarieerd en toekomstbestendig woonaanbod, met behoud van het dorpse karakter.
- ▶ **Lef tonen en tempo maken wanneer nodig.** We starten bouwprojecten, ook wanneer er bezwaren zijn. Die nemen we serieus en gaan daarover graag in gesprek, maar blijven niet hangen in eindeloze procedures. We maken een zorgvuldige afweging tussen individuele belangen en het bredere belang van bijvoorbeeld woningbouw, en durven daarin knopen door te hakken.
- ▶ **Huurwoningen voor meer mensen bereikbaar.** We realiseren aantrekkelijke woningen voor vitalo's, zoals appartementen of andere passende woonvormen, zodat wie wil verhuizen comfortabel en in de buurt kan blijven wonen. Dat bevordert de doorstroming en geeft gezinnen nieuwe kansen op een woning.
- ▶ **Samenwerken met de provincie.** De provincie beslist mee over waar en hoeveel er buiten de dorpskernen gebouwd mag worden. Daarom werken we nauw samen met onze VVD-collega's in de Provinciale Staten om, wanneer nodig, ruimte te krijgen voor woningbouw in het buitengebied — bijvoorbeeld aan de randen van het dorp.
- ▶ **Realistische parkeernormen bij nieuwbouw.** We zorgen voor voldoende parkeerplekken, en voorzien in laadpalen voor elektrisch rijden.
- ▶ **Minder bureaucratie en meer actie.** We vereenvoudigen regels en versnellen procedures om bouwprojecten makkelijker te realiseren. Geen extra regels, maar efficiënte processen.
- ▶ **Vergunningen versnellen.** Met een digitaal loket verwerken we aanvragen sneller en geven we kleine bouwprojecten voorrang, vrij van onnodige regels.

- ▶ **Flexibele bouwoplossingen zijn aanvullend, geen eindoplossing.** Tijdelijke woningen kunnen in acute situaties uitkomst bieden, bijvoorbeeld voor starters of alleenstaanden. Maar flexwonen is geen structurele oplossing. We zetten het alleen in als aanvulling wanneer dit echt nodig is, en blijven ons richten op permanente woningen.
- ▶ **Bouwakkoorden voor sociale huur.** We sluiten bouwakkoorden met corporaties, buurgemeenten en projectontwikkelaars om het aantal sociale huurwoningen te vergroten.

2.2 Groene leefbare wijken vol slimme en duurzame oplossingen

Zoeterwoude is een groen en weids dorp en dat willen we zo houden. Daarom werken we aan toekomstbestendige wijken met slimme en duurzame oplossingen. De energietransitie is daarbij een van de grootste uitdagingen. Isolatie is een belangrijke eerste stap: het bespaart energie en verhoogt comfort. VVD Zoeterwoude wil dat de gemeente isoleren actief blijft stimuleren, en inwoners goed informeren, onder andere over subsidiemogelijkheden. Voor de verwarming van huizen komen nieuwe technieken in beeld, zoals warmtenetten. Bij zulke keuzes moet wat ons betreft betaalbaarheid, betrouwbaarheid én keuzevrijheid het uitgangspunt blijven – inwoners en ondernemers moeten zelf kunnen kiezen hoe zij hun woning of bedrijf verwarmen. Waar mogelijk ondersteunt de gemeente dit met subsidies, bijvoorbeeld voor isolatie of andere energiebesparende maatregelen.

De energievraag groeit, maar het elektriciteitsnet raakt voller. Daardoor ontstaat netcongestie: er is tijdelijk onvoldoende ruimte om stroom te leveren of terug te geven. Om dat te voorkomen zetten we in op slimme, lokale oplossingen en samenwerking met netbeheerders en buurgemeenten. Tegelijk biedt de energietransitie ook kansen voor ondernemers, zoals installateurs en boeren die investeren in zonnepanelen of windmolens. Wij steunen zulke initiatieven, omdat ze bijdragen aan een sterke, duurzame lokale economie én het groene karakter van Zoeterwoude versterken. Ook met informatie over wat de consequenties per keuze zullen inhouden.

Daarbij richten we ons op de volgende speerpunten:

- ▶ **Ambitie voor een schone toekomst.** We zetten in op een mooie en schone gemeente. Ons klimaatbeleid is praktisch, gericht op haalbare, innovatieve en betaalbare oplossingen voor de lange termijn. We kijken daarbij niet alleen naar zon en windenergie maar ook naar alternatieven zoals aardwarmte of waterstof.
- ▶ **Keuzevrijheid in warmtevoorziening.** De VVD stimuleert (kosten)efficiënte oplossingen, en zal er alles aan doen om als gemeente de juiste beslissing te nemen waardoor inwoners de keuzevrijheid behouden.
- ▶ **Netcongestie aanpakken met slimme oplossingen.** We stimuleren lokale energieopwekking en -opslag om de druk op het elektriciteitsnet te verminderen. Daarnaast zetten we in op samenwerking met netbeheerders. Zo kunnen we de energievraag en het energieaanbod beter balanceren.
- ▶ **Koppeling met andere opgaven.** We combineren onze klimaatambities waar mogelijk met andere vraagstukken, zoals de een klimaatadaptatie (her-)inrichting van onze wijken.

- ▶ **Ondersteunen van ondernemers.** Lokale initiatieven van creatieve ondernemers om verduurzaming en circulariteit te realiseren krijgen de ruimte en waar nodig ondersteuning.
- ▶ **Betrokkenheid bewoners.** Bewoners worden actief betrokken bij duurzame energieprojecten en ondersteund bij energiecoöperaties met lokaal draagvlak. Een mooi voorbeeld is Groener Zoeterwoude, die met energiecoaches huisbezoeken aflegt om inwoners te helpen bij het verduurzamen van hun woning.
- ▶ **Lokale energieoplossingen.** Onze gemeente stimuleert lokaal energiegebruik en -productie. Bedrijven krijgen ruimte om energie te delen, ondersteund door vergunningen en provinciale samenwerking.
- ▶ **Lokale overheid als voorbeeld.** De gemeente speelt een sleutelrol in verduurzaming en werkt samen met bewoners, bedrijven en andere overheden om kennis te delen en lokale initiatieven te faciliteren.
- ▶ **Groene inrichting van wijken.** Groene wijken zorgen voor een aantrekkelijke leefomgeving, verminderen hittestress, dragen bij aan snelle afwatering (en dus droge voeten) en bieden ruimte om te sporten, spelen en recreëren.
- ▶ **Lokale energie slim benutten.** We willen dat warmte van bedrijven zoals Heineken en methaan van boeren beter wordt ingezet als energiebron. Dat is goed voor het milieu én voor onze eigen energievoorziening. Volgens LTO Nederland (de belangenorganisatie van boeren en tuinders) haperen dit soort plannen vaak bij de vergunningverlening. Daarom werken we samen met onze VVD-collega's in de Provinciale Staten om deze knelpunten op te lossen en duurzame initiatieven mogelijk te maken.

3. Een bloeiende lokale economie

3.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Zoeterwoude biedt een gezond ondernemersklimaat: een centrale ligging, goede bereikbaarheid, ruimte voor bedrijvigheid én korte lijnen met de gemeente. De VVD Zoeterwoude staat voor ondernemersvriendelijk beleid en goede samenwerking. We creëren kansen voor ondernemers om lokaal te groeien, vernieuwen en samenwerken.

In de afgelopen jaren hebben we bijvoorbeeld bijgedragen aan de uitbreiding van bedrijfsruimte op de Hoge Rijndijk, is de samenwerking met de Rijnke Boulevard versterkt en is de dienstverlening richting lokale ondernemers vereenvoudigd. Ook hebben we bedrijven ondersteund met digitalisering vouchers, actief contact onderhouden met winkelgebieden en bedrijventerreinen, en ondernemers betrokken bij de energietransitie.

Voor agrariërs is ruimte gemaakt om hun erf en grond flexibeler te benutten, bijvoorbeeld voor toerisme, zorg of energieopwekking. We blijven onze boeren ook steunen bij de uitdagingen rondom stikstof en regelgeving, onder meer door te pleiten voor werkbare en realistische oplossingen binnen het provinciaal beleid.

Met deze basis willen we de komende jaren verder bouwen aan een ondernemersvriendelijke gemeente.

Daarbij richten we ons op de volgende speerpunten:

- ▶ **Lokale uitvoerders van opdrachten.** De gemeente geeft opdrachten, waar mogelijk, aan lokale ondernemers.
- ▶ **We willen de dienstverlening aan ondernemers verder verbeteren.** Om ondernemers te helpen in deze tijden waarin uitdagende opgaven zoals de energietransitie zich voordoen, door één duidelijk digitaal ondernemersloket op te zetten. Daarbij nemen we het voorbeeld van Leiden als inspiratie, waar alle informatie voor ondernemers en organisatoren overzichtelijk is gebundeld op één centrale pagina.
- ▶ **Vergunningen vereenvoudigen.** Vergunningen worden samengevoegd of vervangen door een meldingsplicht, zoals voor kleine terrassen of marktplaats-/objectvergunningen.
- ▶ **De vestigingsruimte voor bedrijven en winkels behouden** en waar mogelijk uitbreiden.
- ▶ **Ondersteunen van Rijnke Boulevard en Heineken.** Rijnke Boulevard en Heineken vormen een belangrijke economische motor voor Zoeterwoude. We blijven samenwerken met ondernemers op dit terrein om werkgelegenheid en bereikbaarheid op peil te houden.
- ▶ **Lage toeristenbelasting.** De toeristenbelasting blijft laag, zodat Zoeterwoude aantrekkelijk blijft voor bezoekers en ondernemers in de recreatiesector.
- ▶ **Flexibele winkeltijden.** Ondernemers mogen zelf bepalen wanneer ze open zijn, ook op zondag, dankzij een flexibele invulling van de winkeltijdenwet.
- ▶ **Meer flexibiliteit voor de agrarische sector.** Boeren krijgen ruimte om hun erven en grond in te zetten voor andere activiteiten, zoals toerisme, recreatie of kleinschalige bedrijvigheid, mits dit past binnen de agrarische omgeving en geen oneerlijke concurrentie oplevert voor andere ondernemers.

- ▶ **Samenwerken met agrariërs aan natuurbehoud.** We zoeken actief de samenwerking met boeren om het weidegebied en de weidevogels op een verantwoorde manier te beschermen.

3.2 Waar Zoeterwoude bruist en verbonden is

Een sterke samenleving is gebouwd op verbondenheid. Juist nu individualisering toeneemt en contact niet meer vanzelfsprekend is, willen we inwoners de ruimte geven om elkaar te blijven ontmoeten. In Zoeterwoude zien we hoe buurtinitiatieven, dorpshuizen, verenigingen en vrijwilligers het sociale weefsel van onze gemeente dragen. Denk aan plekken zoals de Eendenkooi, de bibliotheken en Ons Huis, stuk voor stuk plaatsen waar inwoners elkaar vinden, iets voor elkaar betekenen en het verschil maken.

Op deze plekken vinden het hele jaar door waardevolle activiteiten plaats: van yogalessen, darttoernooien, sjoelen en linedance tot samenkomsten en de jaarlijkse rommelmarkt. Zulke laagdrempelige initiatieven zorgen voor verbinding tussen inwoners van Zoeterwoude en houden ons dorp actief, betrokken en sociaal.

De VVD Zoeterwoude wil dit levendige dorpsleven blijven stimuleren. We blijven initiatieven van inwoners, dorpshuizen en verenigingen ondersteunen, zonder onnodige regels. Want deze initiatieven bieden kansen voor ontmoeting, betrokkenheid en samenwerking. Dat geldt voor lokale voorzieningen zoals het Repair Café in Zoeterwoude-Dorp, dat we waar mogelijk ook op andere plekken in de gemeente willen versterken, maar net zo goed voor evenementen als de Groene Hard- en wandelloop, het dorpsfeest, de wielerronde of markten als de (H)eerlijke Lentemarkt en de Wintermarkt. Dankzij actief contact met organisatoren en minder regeldruk heeft de gemeente deze activiteiten de afgelopen jaren volop kunnen ondersteunen. Dat blijven we doen. Want een hechte gemeenschap maak je samen:

- ▶ **Levendige dorpskernen.** We willen dat alle dorpskernen plekken blijven waar ruimte is voor culturele, feestelijke en sociale activiteiten. Denk aan markten, vieringen, buurtinitiatieven en kleinschalige optredens. De gemeente ondersteunt initiatieven van inwoners of verenigingen actief: bijvoorbeeld met promotie, vergunningen of een financiële bijdrage. Want wie levendigheid wil, moet ook ruimte en middelen bieden om dat mogelijk te maken.
- ▶ **Ondersteunen van evenementen en sportinitiatieven.** We blijven ons inzetten voor het ondersteunen van dorpsbrede evenementen en sportinitiatieven.
- ▶ **Ondersteunen van horeca- en ontmoetingsinitiatieven.** We ondersteunen initiatieven zoals horeca- en ontmoetingsconcepten op het dorpsplein en het Kooikersplein, die bijdragen aan levendigheid en sociale verbinding. Bijvoorbeeld de plannen voor een cafetaria.
- ▶ **Ondersteunen van vrijwilligerswerk.** Vrijwilligers zijn onmisbaar voor het sociale leven in Zoeterwoude. We helpen hen door het beschikbaar stellen van ruimtes in de gebouwen van de gemeente, kleine subsidies, ondersteuning bij het werven van nieuwe vrijwilligers en het verbinden van organisaties aan elkaar.
- ▶ **Koesteren van cultureel erfgoed.** Ons materieel en cultureel erfgoed, zoals de Sinterklaasintocht, wordt gekoesterd als onderdeel van onze identiteit en tradities.

- ▶ **Behouden van ontmoetingsplekken.** We zorgen ervoor dat er in alle delen van onze gemeente plekken blijven waar mensen elkaar laagdrempelig kunnen ontmoeten. Locaties zoals De Eendenkooi, Ontmoetingsplaats de Buren en het Buurthuis De Weipoort vervullen hierin een zeer belangrijke rol. De activiteiten voor jong en oud vinden we belangrijk en willen we behouden.

4. Een veilig dorp

4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Iedereen moet zich veilig voelen in Zoeterwoude: thuis, op straat, in het buitengebied en op het werk. Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een gelukkig leven, voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Dat vraagt om zichtbare handhaving, het voorkomen van overlast en criminaliteit, en een schone, goed onderhouden leefomgeving.

De afgelopen jaren hebben we hier actief in geïnvesteerd. Zo is eind 2022 extra structureel budget vrijgemaakt voor toezicht en is in 2025 een tweede BOA aangesteld. Daarmee is een belangrijke basis gelegd voor zichtbare aanwezigheid en effectief optreden in alle dorpskernen. Ook lopen de onderhandelingen voor een tweede wijkagent, Zoeterwoude heeft er op dit moment een.

Met die versterking willen we de komende jaren verdere stappen zetten. We kiezen voor een aanpak waarin handhaving en preventie hand in hand gaan, en waarin samenwerking met inwoners, politie, zorg en maatschappelijke partners centraal staat. Want een veilige leefomgeving maak je samen. Daarom zetten we in op de volgende maatregelen:

- ▶ **Buurtpreventie en WhatsApp-groepen.** Buurtpreventie en WhatsApp-groepen stimuleren.
- ▶ **Iedereen verdient een veilige omgeving.** Vrijheid en veiligheid vormen de basis voor een gelukkig leven, zowel voor inwoners, ondernemers als bezoekers.
- ▶ **Cameratoezicht inzetten waar nodig.** Op plekken waar sprake is van overlast of onveiligheid zetten we tijdelijk cameratoezicht in. Als de situatie verbetert, wordt de camera weer verwijderd. Zo houden we toezicht effectief, gericht en proportioneel.
- ▶ **Handhavingsbeleid.** Handhaven volgens het principe: eerst informeren, dan waarschuwen, dan handhaven.
- ▶ **Inbraakpreventie.** Bewustwording rondom inbraakpreventie bevorderen. We verkennen hiervoor onder andere de inzet van de witte-voetjes-actie* in Zoeterwoude om bewoners op een laagdrempelige manier bewust te maken van inbraakrisico's.
- ▶ **Aanpak huiselijk geweld.** Snelle hulp en duidelijke meldpunten helpen slachtoffers. Daders worden uit huis geplaatst, niet slachtoffers!
- ▶ **Jongerenoverlast.** We nemen gerichte maatregelen tegen jongerenoverlast, in samenspraak met jongeren en omwonenden. Voorzieningen voor jongeren zijn erg belangrijk, maar vragen ook om goede afspraken en toezicht als er sprake is van overlast. We zoeken naar oplossingen die zowel ruimte bieden aan jongeren als rust voor de buurt.
- ▶ **Politiekeurmerk Veilig Wonen.** We stimuleren dit keurmerk door inwoners en woningcorporaties te informeren over de voordelen en eisen ervan, en door ondersteuning te bieden bij de aanvraag of uitvoering waar mogelijk.
- ▶ **Integriteitstoets vergunningen.** Kritisch toetsen van vergunningen op integriteit (Wet Bibob*).
- ▶ **Verhaal kosten vernieling.** De kosten van vernieling verhalen op de daders.

- ▶ **Digitale veiligheid en babbeltrucs.** Voorlichting geven aan inwoners, met ouderen in het bijzonder, over digitale veiligheid en babbeltrucs.
- ▶ **Samenwerking veiligheidspartners.** Samenwerking tussen gemeente, politie en zorg versterken waar nodig.

*De witte voetjes-actie is een preventiecampagne waarbij bewoners op een vriendelijke manier door handhaving of politie worden gewezen op openstaande deuren en ramen, om zo het risico op inbraak te verkleinen.

*De Wet Bibob (bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) geeft gemeenten de mogelijkheid om een vergunning of subsidie te weigeren of in te trekken wanneer er ernstig gevaar is dat deze gebruikt wordt voor criminele doeleinden, zoals witwassen of ondermijning.

4.2 Verkeersveiligheid in Zoeterwoude

Dagelijks bewegen wij door Zoeterwoude op weg naar werk, school, vrienden, sport of winkels. Of je nu loopt, fietst of met de auto gaat: iedereen wil vlot en zonder gedoe van A naar B kunnen reizen. Dat vraagt om veilige wegen, duidelijke verkeerssituaties en een goede doorstroming, op wegen die daar ook echt voor bedoeld zijn. Verkeersveiligheid vraagt inzet van iedereen: de gemeente, maar ook de weggebruiker zelf. Hierbij maken wij ons hard voor:

- ▶ **Veilige en vlotte doorstroming.** We zetten in op het vergroten van de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers. Onveilige en onoverzichtelijke verkeerssituaties worden gericht aangepakt, op basis van meldingen van inwoners en verkeersonderzoeken. We geven daarbij extra aandacht aan verkeersveiligheid rond de N206 en de Hoge Rijndijk, waar vaak onduidelijke of drukke situaties ontstaan.
- ▶ **Aanpakken sluipverkeer.** We willen sluipverkeer weren uit woonwijken en buurten, zoals de Zuidbuurt en de Nassaulaan, waar bewoners regelmatig onveilige situaties ervaren. Samen met bewoners verbeteren we de verkeersveiligheid en stimuleren we verantwoord rijgedrag.
- ▶ **Verbeteren (sociaal) onveilige fiets- en wandelpaden.** Smalle, donkere of gevaarlijke fietspaden en kruispunten worden verbeterd, door op de paden aandacht te hebben voor voldoende verlichting en het beperken van bosschages. Of door in te zetten op alternatieve routes en nieuwe wandelgebieden.
- ▶ **We behouden gratis parkeren in onze gemeente.** We voeren geen betaald parkeren in op openbare plekken. Zo blijft het centrum, en andere voorzieningen, toegankelijk voor iedereen.
- ▶ **Efficiënt gebruik van parkeerterreinen.** We stimuleren dubbelgebruik van private parkeerterreinen en parkeergarages, zodat er voldoende parkeermogelijkheden zijn voor zowel bewoners als bezoekers. Wij zijn voorstander dat de parkeergarage van Jumbo Rijndijk buiten openingstijden gebruikt kan worden door inwoners of hun bezoekers.
- ▶ **Keuzevrijheid in mobiliteit.** Iedereen moet snel en veilig van A naar B kunnen reizen, en hierbij vrij zijn in de keuze of dit te voet, met de fiets, bus of auto is.
- ▶ **Deelmobiliteit.** We stimuleren het gebruik van deelauto's en deel(bak)fietsen om de parkeervraag verder te verminderen (denk aan LaPlace als

opstaplocatie). Door in te zetten op slimme mobiliteit, ontstaan er kansen voor beter gebruik van de openbare ruimte.

- ▶ **Regionale samenwerking.** In samenwerking met buurgemeenten en provincies zorgen we voor betere lokale bereikbaarheid.
- ▶ **Aandacht voor fietsveiligheid op bedrijventerreinen.** We onderzoeken hoe we fietsroutes op en rond bedrijventerrein zoals De Grote Polder veiliger kunnen maken, bijvoorbeeld met aparte fietspaden of bredere fietsstroken.
- ▶ **Toegankelijkheid voor iedereen.** Openbaar vervoer en voorzieningen, zoals belbussen (vorm van openbaar vervoer waarbij je een rit moet reserveren), en vervoer en begeleiding van Samen Zoeterwoude blijven toegankelijk voor wie dit nodig heeft. Aandacht daarbij voor een passende loopafstand, zeker voor ouderen en mindervaliden. Ook willen we kijken of het mogelijk is om het project Automaatje van de ANWB in Zoeterwoude te starten.
- ▶ **Toekomstbestendige fietsroutes.** We fietsen steeds meer op hoge snelheden. Met name voor woon-werkverkeer. Dat betekent dat er behoefte is aan een nieuw soort fietspad. Ook wel snelfietsroutes. Deze zijn breder en vaak met zo min mogelijk bochten en verkeerslichten. Hierdoor kan je lekker doorfietsen. Deze toekomstbestendige fietsroutes stimuleren we in onze gemeente.

5. Zorg, ontwikkeling en gezondheid voor jong en oud

5.1 Kinderen en jongeren krijgen ruimte om op te groeien en te leren

Zoeterwoude is een fijne plek om op te groeien. We willen dat kinderen en jongeren zich veilig en gezien voelen, de juiste kansen krijgen en kunnen rekenen op hulp als dat nodig is. Ouders vormen de basis, maar ook school, opvang en gemeente spelen een rol in hun ontwikkeling. We geloven in gelijke kansen voor ieder kind, of je nu leert uit boeken of juist door te doen. Daar hoort goed onderwijs bij, passende ondersteuning en voldoende ruimte om op een eigen manier te leren en te groeien:

- ▶ **Steun voor ouders en opvoeders.** Ouders zijn de basis voor een gezonde ontwikkeling. We vinden het belangrijk dat de gemeente gezinnen ondersteunt met opvoedadvies, praktische hulp en toegang tot jeugd- en gezinscoaches, zodat zij niet pas hulp krijgen als het al mis gaat, maar juist op tijd een steuntje in de rug ervaren.
- ▶ **Toegankelijke kinderopvang voor alle gezinnen.** Kinderopvang moet beschikbaar en betaalbaar zijn. We zetten ons in voor voldoende opvangplekken, goede samenwerking met scholen en een sterk sociaal netwerk voor jonge ouders.
- ▶ **Preventieve hulp versterken.** We vinden het belangrijk dat er eerst een beroep wordt gedaan op laagdrempelige preventieve hulp. Goede samenwerking tussen partners en het jeugd- of sociaal team voorkomt onnodige verwijzingen naar zware zorgtrajecten. Een goed voorbeeld daarvan is het ontwikkelen van lokaal suïcidepreventiebeleid.
- ▶ **Zorg op maat.** We zorgen dat jongeren de juiste hulp krijgen, niet meer en niet zwaarder dan nodig. Zo voorkomen we dat kinderen onnodig in ingewikkelde of intensieve zorgtrajecten terechtkomen die mogelijk onder andere wetgeving vallen.
- ▶ **Focus op de hervorming van de jeugdzorg.** Door efficiënter om te gaan met geld en voorzieningen, is er ruimte om middelen in te zetten voor structurele verbeteringen in de jeugdzorg.
- ▶ **Ondersteuning voor scholen en leerlingen.** We streven naar nul thuiszitters in Zoeterwoude. De gemeente ondersteunt scholen met leerlingbegeleiding en inzet van onderwijs- en jeugdcoaches en monitoring. Daarbij werken we nauw samen met regionale partijen (zoals het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs) om vroegtijdig in te grijpen en zo kinderen in onderwijs te houden.
- ▶ **Voldoende onderwijscapaciteit.** Zoeterwoude groeit, en dat vraagt om voldoende en passende onderwijshuisvesting. We zetten ons in voor uitbreiding of vernieuwing van schoolgebouwen waar dat nodig is, zodat ieder kind in eigen dorp naar school kan blijven gaan.
- ▶ **Samenwerking op maatschappelijke thema's.** Gemeente en scholen werken samen aan thema's zoals gezondheid, klimaat en sociale veiligheid om een betere leeromgeving te creëren.

- ▶ **Meervoudig ruimtegebruik van schoolgebouwen.** Waar mogelijk maken we in overleg met schoolbesturen afspraken om schoolgebouwen en buitenruimtes ook beschikbaar te stellen voor buurtactiviteiten. Zo kunnen deze voorzieningen veelzijdiger worden benut door inwoners en verenigingen.
- ▶ **Praktijkgericht MBO in Zoeterwoude.** We steunen het plan voor een praktijkgerichte MBO-locatie in Zoeterwoude, in samenwerking met ondernemers. Zo krijgen jongeren de kans om dichtbij huis praktijkervaring op te doen en direct te schakelen met het lokale bedrijfsleven. Er wordt nog bekeken via welk samenwerkingsverband dit het beste kan worden opgepakt, bijvoorbeeld via Key Region Leiden.

5.2 Gezondheid, sport en bewegen voor iedereen

Sporten en bewegen is belangrijk voor iedereen. Bewegen draagt bij aan een langer en gezonder leven. Ook zitten mensen vaak lekkerder in hun vel en hebben meer vertrouwen in hun eigen kunnen na het sporten. Zeker nu we steeds ouder worden, is het belangrijk om in beweging te blijven en sport voor iedereen toegankelijk te houden. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten.

Buitenspelen is belangrijk voor kinderen. Het versterkt de ontwikkeling van het lichaam, spraak en taal. Ook leren zij tijdens het spelen sociale omgangsvormen. Voldoende speelruimte voor kinderen in de openbare ruimte vinden we daarom belangrijk. Sport, beweging en gezondheid creëren kansen voor een sterke en veerkrachtige samenleving:

- ▶ **Sport zorgt voor verbinding en welzijn.** Sport geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning, en draagt bij aan een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Daarom werken we samen met scholen, verenigingen en maatschappelijke instellingen om sporten en bewegen voor iedereen mogelijk te maken, ook voor inwoners die het niet breed hebben, via gerichte financiële ondersteuning.
- ▶ **Voldoende speel- en sportplekken.** Iedere inwoner moet kunnen bewegen. We zorgen voor voldoende plekken om buiten te spelen en te sporten, zodat iedereen van jong tot oud een actieve levensstijl kan ontwikkelen of behouden.
- ▶ **Sport als hulpmiddel.** Sport wordt ingezet om problemen te signaleren. Samenwerking tussen sportclubs, onderwijs en zorginstellingen helpt om inwoners met wie het (fysiek of mentaal) minder goed gaat, beter te ondersteunen.
- ▶ **Meervoudig gebruik van sportaccommodaties.** Sportfaciliteiten worden zoveel mogelijk multifunctioneel ingezet. Hierdoor kunnen meer inwoners profiteren van de beschikbare voorzieningen.
- ▶ **Sport is voor iedereen.** We verwachten dat sportverenigingen openstaan voor alle inwoners, ongeacht afkomst, overtuiging, beperking of geaardheid. Verenigingen die mensen buitensluiten zonder geldige reden, komen wat ons betreft niet in aanmerking voor gemeentelijke subsidie.

5.3 Met liefdevolle (ouderen)zorg, dichtbij huis

In Zoeterwoude zorgen we met elkaar, voor elkaar. Buren maken een praatje, helpen elkaar waar nodig, en steken samen de handen uit de mouwen. Die betrokkenheid is zichtbaar in het hele dorp: bij vrijwilligersorganisaties, sportclubs of als vrienden- of burendienst. Ook in de zorg zijn vrijwilligers onmisbaar, bij het begeleiden van ouderen of het ondersteunen van mantelzorgers. Dat willen we koesteren.

Iedereen, jong of oud, kan op een moment in het leven zorg of steun nodig hebben. Zeker nu onze bevolking vergrijst, stijgt de vraag naar passende zorg en ondersteuning. Bij de VVD spreken we in dit verband liever over vitalo's dan over senioren: mensen die vaak nog volop vitaal en actief zijn, maar soms wel extra zorg of steun nodig hebben. Dat vraagt veel van zorgprofessionals én van mantelzorgers. Daarom willen we als gemeente scherpe keuzes maken, en onze inzet richten op waar die het meeste effect heeft: persoonlijke, toegankelijke zorg dicht bij huis. Wie het écht nodig heeft, krijgt passende ondersteuning. Tegelijk blijven we beschikbaar voor mensen met lichtere hulpvragen, met oog voor zelfredzaamheid en preventie.

Onze inzet:

- ▶ **Wat lokaal kan, doen we lokaal.** Zorg wordt georganiseerd dicht bij mensen die hulp nodig hebben, met steun uit de directe omgeving. Dit houdt het vertrouwd, voorkomt duurdere zorg en maakt zorg toegankelijk. In Zoeterwoude zijn zorgboerderijen daar een goed voorbeeld van: kleinschalig, persoonlijk en dichtbij.
- ▶ **Sneller duidelijkheid bij zorginitiatieven.** Waardevolle initiatieven, zoals een nieuwe zorgboerderij, mogen niet vastlopen op trage vergunningprocedures. De VVD Zoeterwoude wil dat aanvragers snel en duidelijk geïnformeerd worden, zodat goede ideeën voor zorg dicht bij huis ook echt van de grond komen.
- ▶ **Preventieve hulp versterken:** Dat kan door in te zetten op valpreventie, maar denk ook aan het stimuleren van bewegen door subsidie aan vitalo gym.
- ▶ **Gericht helpen waar nodig.** We zetten in op passende zorg, afgestemd op iemands persoonlijke situatie. Daarbij houden we oog voor wat mensen nog zelf kunnen en willen, in overleg met de inwoner en met hulp van professionals. Zo zorgen we dat ondersteuning terechtkomt bij wie het echt nodig heeft, zonder onnodige bemoeienis of bureaucratie.
- ▶ **Meer inzet op informele zorg.** De bevolking wordt ouder en het aantal zorgverleners neemt af. We ondersteunen mantelzorgers actief, onder meer met respijtzorg, informatiepunten, en hulp bij regelzaken. Zo zorgen we dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen, zonder dat familie en buren er alleen voor staan.
- ▶ **Dementievriendelijke gemeente.** In 2040 wordt een verdubbeling van het aantal mensen met dementie verwacht. Dat betekent dat we er aandacht voor moeten hebben, dat kan door bijvoorbeeld trainingen aan te bieden om de kennis te vergroten. Ook passende woonvormen stimuleren waar mensen tijdig naartoe kunnen verhuizen en zorg op maat krijgen hoort erbij.

- ▶ **Samenwerking tussen zorgverleners.** Huisartsen, thuiszorg, wijkverpleegkundigen en andere zorgaanbieders werken intensief samen om efficiënte en effectieve ondersteuning te bieden. We stimuleren deze samenwerkingen.
- ▶ **Aandacht voor mantelzorgers.** Mantelzorgers verdienen steun en waardering. Tijdelijke zorg kan ervoor zorgen dat zij af en toe ontlast worden, zodat zij hun belangrijke taak kunnen blijven vervullen. Voor jonge mantelzorgers is extra aandacht en ondersteuning belangrijk, omdat zij vaak een zware verantwoordelijkheid dragen en daarbij een steuntje in de rug verdienen.
- ▶ **Eigen bijdrage bij draagkracht.** Wie zelf een voorziening kan betalen, zoals een rollator, hoeft geen beroep te doen op gemeenschapsgeld.

6. Nieuwkomers

6.1 Statushouders

Statushouders zijn mensen die in Nederland mogen blijven en recht hebben op huisvesting. Alle gemeenten, ook Zoeterwoude, hebben een wettelijke taak om deze mensen te huisvesten.

We doen wat de wet van ons vraagt, maar letten goed op wat Zoeterwoude aankan. Dat betekent dat we zorgvuldig omgaan met de invulling van onze taakstelling. We zoeken naar oplossingen die passen bij de schaal en mogelijkheden van ons dorp:

- ▶ **Wettelijke taak als basis.** We voldoen aan wat verplicht is, maar houden rekening met de lokale situatie en draagkracht.
- ▶ **Zorgvuldige huisvesting.** In overleg met partners zoeken we naar oplossingen die passen bij Zoeterwoude, zoals kleinschalige of tijdelijke woonvormen.
- ▶ **Goede begeleiding bij een nieuwe start.** Denk aan ondersteuning bij taal, werk en deelname aan de samenleving.
- ▶ **Eerlijke balans.** We zorgen dat statushouders kunnen integreren, zonder dat dit ten koste gaat van inwoners die al in Zoeterwoude wonen en hun kinderen die hier zelfstandig willen wonen.

6.2 Asielzoekers

De landelijke spreidingswet kan ertoe leiden dat gemeenten verplicht worden om asielzoekers op te vangen. Die wet is politiek nog volop in beweging. De VVD Zoeterwoude volgt deze ontwikkelingen nauwgezet.

Als wetgeving nog ter discussie staat, nemen we geen overhaaste beslissingen. We houden ons aan de wet, maar gaan pas over tot actie als de regels duidelijk zijn en het voor Zoeterwoude haalbaar is. Als opvang aan de orde is, kijken we zorgvuldig naar de schaal, de draagkracht van onze gemeenschap en de gevolgen voor inwoners. Daarbij hoort ook open communicatie en samenwerking met alle betrokkenen. De komende jaren maken wij ons hard voor:

- ▶ **Geen overhaaste besluiten bij landelijke veranderingen.** We volgen onder andere de spreidingswet kritisch en handelen pas als de kaders helder zijn en het lokaal uitvoerbaar is. We lopen dus niet op de zaken vooruit.
- ▶ **Zorgvuldige afweging bij opvang.** Alleen als het echt past bij de schaal van Zoeterwoude en goed georganiseerd kan worden, staan we open voor kleinschalige opvang.
- ▶ **Samenwerking met partners.** We werken samen met omliggende gemeenten, maatschappelijke organisaties en inwoners als opvang nodig blijkt.

6.3 Oekraïners

Zoeterwoude heeft sinds het begin van de oorlog in Oekraïne meer mensen opgevangen dan verplicht was. We zijn trots op hoe dat in goede samenwerking is gelukt. De tijdelijke opvang op het terrein van Swetterhage bleek een passende oplossing, mede dankzij de grote inzet van vrijwilligers, maatschappelijke organisaties en omwonenden.

De situatie blijft voorlopig onzeker. De Oekraïners hoopten aanvankelijk op een snelle terugkeer, maar inmiddels is duidelijk dat de oorlog voort blijft duren. Tegelijkertijd aarden kinderen hier snel, bijvoorbeeld via school en taal, terwijl ouders zich vaak nog in onzekerheid bevinden.

De financiële druk op gemeenten neemt ondertussen toe. De Rijkssubsidie voor de opvang van Oekraïners is in enkele jaren gedaald van € 100 naar ongeveer € 44 per persoon per dag (vanaf 2025). Tegelijkertijd worden gemeenten vanaf juli 2024 geacht een eigen bijdrage te vragen aan werkende Oekraïners, bijvoorbeeld voor gas, water en licht en voor eten. Dat vraagt om duidelijke communicatie en goede afspraken, zowel met de mensen zelf als met vrijwilligers en uitvoerende organisaties.

Onze inzet:

- ▶ **Kleine, menselijke opvang behouden.**
Locaties zoals Swetterhage laten zien dat opvang kleinschalig en dorpsgericht georganiseerd kan worden.
- ▶ **Vooruitdenken over langere verblijfsduur.**
Nu duidelijk is dat veel Oekraïners langer blijven, zoeken we naar oplossingen die ook op de langere termijn werkbaar zijn, voor gezinnen, scholen en hulpverleners.
- ▶ **In gesprek blijven met inwoners en vrijwilligers.**
We blijven luisteren naar signalen uit de samenleving en zorgen voor betrokkenheid bij vervolgstappen.
- ▶ **Rekening houden met financiële realiteit.**
We volgen de ontwikkelingen rond subsidie en kosten nauwgezet, en willen voorkomen dat te weinig middelen leiden tot druk op andere voorzieningen.

7. Een dorp dat klaar staat voor Zoeterwoudenaren

7.1 Een moderne en toegankelijke gemeente

De gemeente is er om problemen op te lossen en inwoners vooruit te helpen. Wij willen een gemeente die dichtbij mensen staat. Waar je snel en duidelijk geholpen wordt, zonder onnodige rompslomp. Daarbij maken we bewust gebruik van moderne technologie om onze dienstverlening slimmer en toegankelijker te maken. We zijn trots op de inzet van onze buitendienst, die voor veel inwoners een herkenbaar gezicht vormt van de gemeente.

Tegelijk zien we dat goede dienstverlening vraagt om continuïteit, flexibiliteit én samenwerking. Door samenwerking met landelijke instanties, zoals de RDW (Dienst Wegverkeer) en RvIG (Rijksdienst voor Identiteitsgegevens), kunnen we bijvoorbeeld het verlengen van rijbewijzen en het aanvragen van paspoorten makkelijker maken. En door te investeren in goed werkgeverschap behouden we vaste gezichten en kostbare kennis binnen het gemeentehuis.

Daarbij richten we ons op de volgende speerpunten:

- ▶ **Begrijpelijke communicatie.** We communiceren helder, toegankelijk en waar mogelijk visueel, zodat iedereen jong én oud begrijpt wat er speelt en wat er nodig is.
- ▶ **Bereikbare gemeente.** De gemeente is bereikbaar op momenten die passen bij het dagelijks leven van inwoners. Zo blijven we bijvoorbeeld open op dinsdagavond, een waardevolle voorziening die we willen behouden.
- ▶ **Flexibele en verbonden dienstverlening.** Inwoners kiezen zelf hoe ze contact hebben met de gemeente: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Door samen te werken met andere overheden verbeteren we de dienstverlening op het gebied van burgerzaken, zoals bij rijbewijzen, paspoorten en verhuizingen. Een toegankelijke gemeente biedt inwoners kansen om hun ideeën en plannen te realiseren.
- ▶ **Behoud van vaste gezichten.** We streven naar minder personeelwisselingen in het gemeentehuis. Dit voorkomt hoge kosten voor werving, zorgt voor behoud van kennis en biedt inwoners herkenbare aanspreekpunten.
- ▶ **Actieve betrokkenheid.** We betrekken inwoners actief bij nieuw beleid en besluiten die hen raken door middel van participatie. We maken gebruik van het nieuwe participatieplan. Ook stimuleren we het gebruiken van kennis die beschikbaar is onder de inwoners en lokale bedrijven.
- ▶ **Ondersteunen van initiatieven.** De gemeente geeft ruimte aan ideeën uit de samenleving en biedt daarbij ondersteuning waar dat nodig is.
- ▶ **Veilige digitale omgeving.** Informatiebeveiliging en privacybescherming zijn randvoorwaardelijk in alles wat we digitaal aanbieden.
- ▶ **Transparante processen.** Inwoners kunnen digitaal de voortgang volgen van hun aanvragen of vergunningen. Zo weten zij altijd waar ze aan toe zijn.
- ▶ **Slimme inzet van technologie.** We benutten moderne technologie om sneller, eenvoudiger en gericht te werken, altijd met oog voor veiligheid en gebruiksgemak.

7.2 Wel samenwerking, geen fusie

Zoeterwoude is van oudsher een dorp met trotse inwoners, die graag beslist over haar eigen grondgebied. Als kleinste gemeente van Zuid-Holland is dat een uitdaging. Om te kunnen behouden wat ons dierbaar is, is het nodig om strategisch samen te werken met onze burens. Zo kunnen we samen de kosten en inspanningen delen en elkaar versterken. We overleggen samen, zodat plannen van ons en onze burens op elkaar aansluiten. Zo komen we samen tot betere oplossingen voor bijvoorbeeld jeugdhulp, bereikbaarheid of de energietransitie:

- ▶ **Zelfstandigheid behouden.** Bij een fusie verliezen we de zelfstandigheid die Zoeterwoude zo eigen maakt. Voor de VVD Zoeterwoude is een fusie uitgesloten.
- ▶ **Lokaal bestuur dat dichtbij staat.** Zoeterwoude moet bestuurd worden door een gemeenteraad die de mensen en buurten in het dorp kent. Problemen in een wijk, straat of buurtschap verdienen lokale aandacht: korte lijnen met de samenleving, niet besluitvorming vanuit een verre stad. Daarom hechten we aan een zelfstandig Zoeterwoude: van, voor en met Zoeterwoudenaren.
- ▶ **Goede afspraken met buurgemeenten.** We maken duidelijke afspraken met onze buurgemeenten. Op deze manier kunnen we kosten en baten delen en samenwerken aan slimme oplossingen.
- ▶ **Regionaal samenwerken waar het nodig is.** Zoeterwoude werkt op onderwerpen waar regionale regie en schaal nodig is samen met andere gemeenten in samenwerkingsverbanden, zoals Hecht (GGD), Holland Rijnland en de Veiligheidsregio.

Slotwoord

Met dit programma hebben we u een helder beeld willen geven van onze ambities, keuzes en ideeën voor Zoeterwoude. We kiezen voor vooruitgang zonder het karakter van ons dorp te verliezen.

Als fractie combineren we diversiteit met deskundigheid: we zijn een groep van jong en oud, vrouwen en mannen, met uiteenlopende achtergronden en expertise. Samen vormen we een afspiegeling van Zoeterwoude en hebben we de kennis in huis om weloverwogen keuzes te maken. Juist daardoor weten wij wat er leeft in de verschillende buurten en generaties van ons dorp.

We hopen op uw vertrouwen en steun op 18 maart. Dan gaan wij, samen met u, weer vier jaar lang bouwen aan een zelfstandig, betrokken en toekomstbestendig Zoeterwoude. Zo houden we Zoeterwoude op z'n best.

Kansen creëren, karakter behouden — dat is en blijft de kern van waar wij voor staan.